

Európska únia
Európsky sociálny fond

Minimálny kompetenčný profil

mladého vedúceho

Minimálny kompetenčný profil mladého vedúceho¹

Mladý vedúci je osobou, ktorá dovŕšila vek najmenej 15 rokov a najviac 17 rokov, má potenciál na vedenie rovesníckej skupiny, aktívne sa podieľa na organizovaní mládežníckych podujatí pod vedením mládežníckeho vedúceho alebo pracovníka s mládežou. Spravidla pôsobí v mimovládnych detských a mládežníckych organizáciách a školských zariadeniach.

Profil mladého vedúceho obsahuje kompetencie:

Schopnosť pracovať v tíme

Má základné vedomosti o štruktúre a vedení tímu, dokáže analyzovať situáciu v tíme a navrhovať opatrenia na ovplyvnenie atmosféry, súťaživosti a spolupráce v skupine.

Schopnosť motivovať

Pozná spôsoby sebamotivácie a motivácie iných a minimálne dva z nich využíva v praxi.

Schopnosť efektívne komunikovať

Rozumie efektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácii a vie prispôbiť svoje vyjadrovanie komunikačnej situácii.

Prezentačné zručnosti

Dokáže s podporou pripraviť a zrealizovať krátku prezentáciu.

Projektové myslenie

Dokáže vytvoriť súbor aktivít sledujúci istý cieľ, naplánovať ich a s potrebnou pomocou zrealizovať a vyhodnotiť.

Finančná gramotnosť

Vie s podporou zostaviť rozpočet aktivity a vyúčtovať náklady.

Podnikavosť a sebarozvoj

Dokáže realisticky zhodnotiť svoje skúsenosti, zručnosti, vedomosti, má záujem sa v niektorej oblasti rozvíjať.

Neformálne vzdelávanie v práci s mládežou

Pozná základný koncept neformálneho vzdelávania a uvedomuje si svoje pôsobenie na ostatných v pozícii mladého vedúceho aj ako edukátora.

^{1 1} Termín „Mladý vedúci:“ zavádza do slovenskej legislatívy zákon 282/2008. Uvedená definícia rozvíja základnú definíciu o niektoré ďalšie atribúty ako napr. potenciál na vedenie rovesníckych skupín, uplatnenie mladých vedúcich v praxi a i. ktoré vychádzajú z aktuálnej situácie v práci s mládežou a mládežníckej politiky v SR.

Príloha: Podrobný zoznam úrovni kompetencií mladého vedúceho

Minimálny kompetenčný profil mladého vedúceho, ktorý je definovaný v tomto dokumente vychádza z výsledkov prieskumu, ktorý zisťoval názory odborníkov z mimovládneho, verejného a súkromného sektoru na okruh zručností (a ich úroveň), ktoré sú potrebné pre túto skupinu. Posudzovaných bolo 18 rôznych oblastí – kompetencií.

Na základe zhodnotenia odpovedí odborníkov zo všetkých troch sektorov, boli ako najdôležitejšie identifikované tieto kompetencie (podľa dôležitosti):

1. Tímová práca
2. Pružnosť v rozmýšľaní a správaní
3. Písomný prejav a komunikácia
4. Motivácia
5. Tvorivé myslenie
6. Práca s informáciami

Respondenti výskumu taktiež identifikovali tri základné kompetencie, pri ktorých vyjadrili najväčšiu potrebu rozvoja u mladých vedúcich. Sú to:

- Tímová práca
- Tvorivé myslenie
- Zvládanie emócií a stresu

Výstupy z tohto prieskumu slúžili ako materiál pre pracovné skupiny odborníkov na neformálne vzdelávanie a prácu s mládežou, ktorí spoločne určili definitívny zoznam kompetencií a ich úrovni potrebných pre vykonávanie činností mladého vedúceho. Konečný výstup vypracovaný odborníkmi vychádza z poznatkov prieskumu, avšak čiastočne sa od týchto poznatkov odlišuje - zohľadňuje okrem výsledkov prieskumu aj skúsenosti a odborné vedomosti členov pracovných skupín. Niektoré kompetencie boli preformulované, význam niektorých bol zvýraznený a naopak.

Nakoniec bolo identifikovaných šesť oblastí (kompetencií), ktoré sú pre vykonávanie činností mladého vedúceho kľúčové. V rámci každej kompetencie sú určené štyri základne úrovne ovládania tejto kompetencie. Úroveň č.1 znamená, že je rozvinutá na nízkej úrovni a naopak úroveň č. 4 znamená, že je rozvinutá na optimálnej úrovni. Pri každej kompetencii je jedna z úrovni zvýraznená, ide o úroveň, ktorá je stanovená ako nevyhnutná pre jednotlivca, ktorý chce začať s aktivitami mladého vedúceho. Poradie samotných kompetencií nie je určené podľa stupňa dôležitosti.

1. Tímová práca

Schopnosť pracovať v tíme

Má základné vedomosti a zručnosti z oblasti štruktúry tímu, pozícií v tíme, práce s atmosférou, súťaživosťou a spoluprácou v tíme a vedenia tímu a získané poznatky vie primerane uplatniť v praxi.

1. Nemá vedomosti a zručnosti v oblasti tímovej práce.
2. Má základné vedomosti o štruktúre a vedení tímu, uvedomuje si dôležitosť práce s atmosférou a súťaživosťou.
3. **Má základné vedomosti o štruktúre a vedení tímu, dokáže analyzovať situáciu v tíme a navrhovať opatrenia na ovplyvnenie atmosféry, súťaživosti a spolupráce v skupine.**

4. Má základné vedomosti o štruktúre a vedení tímu, pozíciách v tíme, práce s atmosférou, súťaživosťou a spoluprácou v tíme a rôznych štýlov a typov vedenia tímu a vie tieto poznatky a zručnosti primerane uplatniť v praxi.

2. Motivácia

Schopnosť motivovať

Vie ako motivovať samého seba. Motivuje druhých svojim zanietením, pozitívnym prístupom, kreatívnym zmýšľaním a dodáva druhým odvalu k svojmu rozvoju na dosiahnutie cieľov. Prejavuje záujem o želania a potreby iného.

1. Nemá žiadne vedomosti o motivácii a ako ju použiť.
2. Má základné vedomosti o úlohách a spôsoboch sebamotivácie a motivácie iných.
3. **Pozná spôsoby sebamotivácie a motivácie iných a minimálne dve z nich využíva v praxi.**
4. Pozná rôzne spôsoby využitia sebamotivácie a motivácie iných a vie v praxi vybrať vhodný spôsob podľa potrieb a špecifik cieľovej skupiny a cieľov.

3. Komunikácia

Schopnosť efektívne komunikovať

Pozná a vie používať efektívnu verbálnu a neverbálnu komunikáciu, dokáže sa zrozumiteľne vyjadrovať, primeraným spôsobom dokáže vyjadrovať svoje pocity, názory, argumenty a potreby v komunikácii s inými. Vie aktívne počúvať, využívať spätnú väzbu, akceptovať a rešpektovať názor iných.

1. Nepozná základy komunikácie všeobecne a nemá vedomosť o efektívnej komunikácii.
2. Má základné informácie o efektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácii.
3. **Rozumie efektívnej verbálnej a neverbálnej komunikácii a vie prispôsobiť svoje vyjadrovanie komunikačnej situácii.**
4. Pozná a vie používať efektívnu verbálnu a neverbálnu komunikáciu, dokáže sa zrozumiteľne vyjadrovať, primeraným spôsobom dokáže vyjadrovať svoje pocity, názory, argumenty a potreby v komunikácii s inými. Vie aktívne počúvať, využívať spätnú väzbu, akceptovať a rešpektovať názor iných.

Prezentačné zručnosti

Pozná a používa vhodné prezentačné techniky podľa potrieb a schopností cieľovej skupiny. Vie využívať informačno-komunikačné technológie pri prezentácii.

1. Nemá žiadne prezentačné zručnosti, nevie vystupovať na verejnosti.
2. **Dokáže s podporou pripraviť a zrealizovať krátku prezentáciu.**
3. Dokáže vyjadrovať a prezentovať svoje vlastné názory pred skupinou, dokáže samostatne pripraviť a zrealizovať krátku prezentáciu.
4. Pozná a samostatne používa vhodné prezentačné techniky podľa potrieb a schopností cieľovej skupiny. Vie využívať informačno-komunikačné technológie pri prezentácii.

4. Projektové myslenie

Projektové myslenie

Dokáže definovať, popísať, pripraviť, zrealizovať a vyhodnotiť jednoduchý projekt (napríklad pomocou W-otázok).

1. Nepozná princípy projektového myslenia ani projektový cyklus.
2. Realizuje aktivity skôr spontánne bez konkrétneho projektového zámeru.
3. **Dokáže vytvoriť súbor aktivít sledujúci istý cieľ, naplánovať ich a s potrebnou pomocou**

zrealizovať a vyhodnotiť.

4. Dokáže definovať, popísať, pripraviť, zrealizovať a vyhodnotiť jednoduchý projekt (napríklad pomocou W-otázok).

Finančná gramotnosť

Vie zostaviť rozpočet aktivity a vyúčtovať náklady. Vie hospodárne nakladať so zverenými prostriedkami. Rozlišuje oprávnené a neoprávnené náklady.

1. Nevie zostaviť rozpočet a nemá praktickú skúsenosť s vyúčtovaním nákladov.
2. Zverené finančné prostriedky dokáže použiť na daný účel a vyúčtovať ich.
- 3. Vie s podporou zostaviť rozpočet aktivity a vyúčtovať náklady.**
4. Vie zostaviť rozpočet aktivity a vyúčtovať náklady. Vie hospodárne nakladať so zverenými prostriedkami. Rozlišuje oprávnené a neoprávnené náklady.

5. Osobnostný rozvoj**Podnikavosť a sebarozvoj**

Je ochotný sa vzdelávať. Dokáže zmeniť myšlienky na skutky. Reflektuje svoje potreby, skúsenosti, vedomosti, zručnosti a postoje a výstupy využíva k ďalšiemu sebarozvoju. Vie odhadnúť dôsledky svojho správania a konania a vie ho primerane korigovať.

1. Svojím osobnostným rozvojom sa cielene nezaobrá.
- 2. Dokáže realisticky zhodnotiť svoje skúsenosti, zručnosti, vedomosti, má záujem sa v niektorej oblasti rozvíjať.**
3. Využíva svoje vedomosti, schopnosti a zručnosti na realizáciu svojich myšlienok a vie odhadnúť dôsledky svojho správania a konania.
4. Je ochotný sa vzdelávať. Dokáže zmeniť myšlienky na skutky. Reflektuje svoje potreby, skúsenosti, vedomosti, zručnosti a postoje a výstupy využíva k ďalšiemu sebarozvoju. Vie odhadnúť dôsledky svojho správania a konania a vie ho primerane korigovať.

6. Neformálne vzdelávanie v práci s mládežou**Koncept neformálneho vzdelávania a jeho aplikácia v práci s mládežou**

Chápe koncept neformálneho vzdelávania. Uvedomuje si svoje pôsobenie na ostatných v pozícii mladého vedúceho a vplyv aktivít neformálneho vzdelávania na komunitu.

1. Nepozná koncept neformálneho vzdelávania.
- 2. Pozná základný koncept neformálneho vzdelávania a uvedomuje si svoje pôsobenie na ostatných v pozícii mladého vedúceho aj ako edukátora.**
3. Chápe koncept neformálneho vzdelávania. Reflektuje svoje pôsobenie na ostatných v pozícii mladého vedúceho a dôsledky, ktoré má jeho správanie.

Chápe koncept neformálneho vzdelávania. Reflektuje svoje pôsobenie na ostatných v pozícii mladého vedúceho a prispôbuje ho výsledkom, ktoré chce dosiahnuť. Uvedomuje si vplyv aktivít neformálneho vzdelávania na komunitu.